

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101415

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдар Ольга Вячеславівна

2. Olha Haidar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 17-01-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Головне Управління Національної поліції в Харківській області

Код за ЄДРПОУ: 40108599

Місцезнаходження: вул. Жон Мироносиць, буд. 5, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 3273

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.23

Тема дисертації:

1. Використання спеціальних знань під час розслідування таємного викрадення чужого майна
2. Use of special knowledge during the investigation of secret theft of someone else's property

Реферат:

1. У дисертації за результатами наукових досліджень та положень чинного законодавства обґрунтовано низку теоретичних питань і наведено вирішення практичних проблем, що виникають під час використання спеціальних знань у процесі розслідування таємного викрадення чужого майна. Сформульовано теоретичні положення та практичні рекомендації, які можуть використовуватися під час побудови криміналістичних методик розслідування крадіжок, а також спрямовані на вдосконалення практичної діяльності дізнавачів і слідчих щодо різноманітних аспектів використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень цього виду. Проаналізовано поняття таємного викрадення чужого майна з урахуванням визначень, сформульованих у теорії кримінально-правової доктрини та сучасної криміналістичної доктрини, сформульоване власне авторське визначення цієї наукової категорії. Піддано аналізу класифікації крадіжок, розроблені вченими, за різними критеріями. Запропоновано класифікувати крадіжки за такими критеріями як форма власності, предмет злочинного посягання, спосіб і місце вчинення крадіжок. Сформульовано поняття такої наукової категорії як «спеціальні знання». Визначено та піддано аналізу позиції провідних

науковців щодо виокремлення форм, у яких використовуються спеціальні знання. Констатовано, що під час розслідування крадіжок застосовуються такі форми використання спеціальних знань як: залучення спеціаліста до проведення слідчих (розшукових) дій; залучення експерта до проведення судових експертиз; довідково-консультаційна форма використання спеціальних знань; проведення перевірок (ревізії). З'ясовано, що правові засади використання спеціальних знань під час розслідування крадіжок втілені у положеннях чинного законодавства України, а організаційні засади реалізовані взаємодією сторін кримінального процесу та обізнаних осіб. Закцентовано на засадах, які розмежовують повноваження спеціаліста та експерта під час розслідування кримінальних правопорушень. Охарактеризовано вимоги, що висуваються до висновку експерта у кримінальному провадженні. Розкрито проблемні аспекти призначення судових експертиз. Окремо наведено організаційні та методичні засади використання спеціальних знань під час проведення судової товарознавчої експертизи. Установлено, що порядок залучення спеціаліста у кримінальних провадженнях чітко не визначено чинним законодавством. Наголошено, що до проведення негласних слідчих (розшукових) дій можуть залучатися відповідні підрозділи Національної поліції України, котрі складаються зі спеціалістів, що володіють навичками застосування техніко-криміналістичних засобів. Розкрито особливості залучення інспекторів-криміналістів під час огляду місця події у рамках кримінальних проваджень за фактом крадіжок. Визначені засоби, що належать до криміналістичної техніки, яка застосовується спеціалістами у слідчих (розшукових) діях. Акцентовано на значенні компетентності спеціалістів під час виявлення та вилучення слідів папілярних візерунків людини. Визначено методи та спеціальні хімічні речовини, що найчастіше застосовуються для виявлення слідів рук при розслідуванні кримінальних правопорушень. Визначено завдання, які можливо вирішити попереднім дослідженням слідів інспектором-криміналістом під час огляду місця події. Сформульовано обставини правопорушення, встановленню яких може сприяти спеціаліст, залучений до участі в допиті. З'ясовано вид і специфіку участі спеціалістів у проведенні обшуків, а також установлено, яку допомогу під час обшуку можуть надати спеціалісти щодо паперових і електронних документів у разі їх огляду. Констатовано значимість залучення спеціалістів до проведення огляду предметів у кримінальних провадженнях за фактом крадіжок. Установлено, що при проведенні слідчого експерименту застосовуються спеціальні технічні засоби фіксації та для ефективного їх застосування варто залучати спеціаліста, який реалізує таку діяльність. Розкрито труднощі, які виникають у слідчого при залученні спеціалістів до проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Визначено підстави залучення психологів, педагогів, перекладачів під час розслідування таємного викрадення чужого майна. З'ясовано особливості консультаційно-довідкової допомоги, яка надається спеціалістами різних галузей у кримінальних провадженнях за фактом крадіжок. Установлено, що за формою консультація може бути усна і письмова, охарактеризовано кожну з них. Розкрито значення усних пояснень, наданих залученими спеціалістами під час проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема огляду місця події, що проявляються у швидкому отриманні необхідної інформації із спеціальних питань. З урахуванням потреб практичної діяльності виділено питання, для вирішення яких достатньо консультації спеціаліста без проведення експертного дослідження. Визначено, що інформація, викладена в довідках, наданих спеціалістами у рамках розслідування кримінальних проваджень за фактом крадіжок, як правило, сприяє правильному призначенню судових експертиз.

2. The dissertation, based on the results of scientific research and the provisions of current legislation, substantiates a number of theoretical questions and provides solutions to practical problems that arise during the use of special knowledge in the process of investigating the secret theft of someone else's property. Theoretical provisions and practical recommendations were formulated, which can be used during the construction of forensic methods of investigating thefts, and were also aimed at improving the practical activities of inquirers and investigators regarding various aspects of the use of special knowledge during the investigation of criminal offenses of this type. The concept of secret theft of someone else's property was analyzed taking into account the definitions formulated in the theory of criminal legal doctrine and modern forensic doctrine, the author's own definition of this scientific category was formulated. Classification of theft developed by scientists according to various criteria was analyzed. It was proposed to classify thefts according to such criteria as the form of

ownership, the subject of the criminal offense, the method and place of committing the thefts. The concept of such a scientific category as "special knowledge" was formulated. The position of leading scientists regarding the identification of forms in which special knowledge is used has been determined and analyzed. It was established that such forms of using special knowledge are used during the investigation of thefts as: involvement of a specialist in conducting investigative (search) actions; involvement of an expert in conducting forensic examinations; reference and consultation form for the use of special knowledge; carrying out inspections (audits). It was found that the legal principles of the use of special knowledge during the investigation of thefts were embodied in the provisions of the current legislation of Ukraine, and the organizational principles were implemented by the interaction of the parties to the criminal process and knowledgeable persons. Emphasis was placed on the principles that distinguish the powers of a specialist and an expert during the investigation of criminal offenses. The requirements put forward to the conclusion of an expert in criminal proceedings were characterized. Problematic aspects of the appointment of forensic examinations were revealed. Separately, the organizational principles of the use of special knowledge during the forensic commodity examination were given. It was established that the procedure for involving a specialist in criminal proceedings has not clearly defined by the current legislation. It was emphasized that the relevant units of the National Police of Ukraine, which consist of specialists with skills in the use of technical means, may be involved in conducting covert investigative (search) actions. The peculiarities of the involvement of forensic inspectors during the inspection of the scene of the incident as part of criminal proceedings based on the fact of theft have been revealed. The tools belonging to the forensic technique used by specialists, with the participation of the latter in investigative (search) actions, were defined. Emphasis was placed on the importance of specialist competence when identifying and extracting traces of human papillary patterns. The methods and special chemical substances that are most often used for the detection of handprints in the investigation of criminal offenses were defined. The tasks that can be achieved in the case of a preliminary investigation by a forensic inspector during the inspection of the scene of the incident were defined. Questions have been formulated, the solution of which can be helped by a specialist involved in the interrogation. The type and specifics of the assistance provided by specialists involved in searches have been clarified, and it has also been established what assistance specialists can provide during the search when working with paper and electronic documents in the event of their inspection. The significance of the involvement of specialists in the examination of items in criminal proceedings based on the fact of theft has been established. It was established that special technical means of fixation are used when conducting an investigative experiment, and for their effective use it is necessary to involve a specialist who implements such activities. The difficulties that arise when involving specialists in the conduct of secret investigative (search) actions were disclosed. The reasons for the involvement of psychologists, teachers, and translators during the investigation of the secret theft of someone else's property have been determined.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гайдар О. В. Поняття та класифікація таємного викрадення чужого майна. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 2 (93). С. 233-241.
- Гайдар О. В. Сучасний стан наукового забезпечення використання спеціальних знань під час розслідування крадіжок. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 3

(94). С. 224-233.

- Гайдар О. В. Форми спеціальних знань, що використовуються під час розслідування таємного викрадення чужого майна. Право і безпека. 2022. №2 (85). С. 30-39.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусева Влада Олександрівна

2. Vlada O. Gusieva

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8614-1573

Додаткова інформація: <https://orcid.org/0000-0001-8614-1573>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тетерятник Ганна Костянтинівна

2. Hanna K. Teteriatnyk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8321-7912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Спіцина Ганна Олександрівна

2. Hanna O. Spitsyna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9131-0642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Руслан Леонтійович

2. Ruslan L. Stepaniuk

Кваліфікація: д.ю.н., проф., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кікінчук Василь Васильович

2. Vasyl V. Kikinchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2241-6384

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Щербаковський Михайло Григорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Щербаковський Михайло Григорович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна